

RECENSION

Michael Fassbender i
Hunger

Hunger

Originaltitel **Hunger**
Svensk titel **Hunger**
Regi **Steve McQueen**
Producent **Robin Gutch**
Manus **Steve McQueen & Enda Walsh**
Foto **Sean Bobbitt**
Roller **Michael Fassbender, Stuart Graham, Liam Cunningham, Helen Madden, Des MacAlear m fl**
Storbritannien, Irland 2008
Längd **1 tim 33 min**
Censur **tillåten från 15 år**
Distributör **Atlantic Film AB**

Den inflytelserika IRA-medlemmen Bobby Sands sitter tillsammans med ett antal fångar inspärrad i det nordirländska fängelset Maze. Margaret Thatcher regerar i Storbritannien och vägrar erkänna internerna som politiska fångar utan stämplarna som vanliga terrorister. Det som börjar med en "no wash"-protest slutar i en hungerstrejk som tar tio av fångarnas liv. Sands kropp klarar 66 dagar innan den helt utmärklad ger upp. Händelsen kom att bli en av de viktigaste och mest kontroversiella i modern brittisk historia.

Långfilmsdebuterande regissören Steve McQueen berättar med fysiskt präglade bilder, skiftningar i färgtoner och knivskarp detaljrikedom. När man tänker tillbaka på filmen efter några dagar tror man sig nästan ha sett en stumfilm. Faktum är att det egentligen är en hel del dialog. Men det som imponerar är att de starka symbo-

lerna och det ikonografiska bildskapandet lurar vårt medvetande. Det får oss att tro att vi snarare har sett en ondskefullt vacker videoinstallation. Regissören är videokonstnär till vardags vilket bidrar till att vi känner det där Roy Anderssonska bejakandet. Långsamt uppbyggda bildtablåer som etsar sig fast och som vi inte kan värja oss ifrån eller komma undan.

Filmens centrala scen är dock en 22 minuter lång konversation mellan Sands och en katolsk präst. Ett samtal som lämnar ett andlöst intryck. Intensiteten i ord mot ord har sällan varit lika påtaglig. De behöver inte ens höja sina röster. Bakgrunden till samtalet, nostalgin, vackra barndomsbilder, politiska ståndpunkter och religiöst drivna tvivel sveper förbi i en rasande fart. Imponerande skickligt skrivet och rytmiskt komponerat.

Regissören har sagt att *Hunger* är uppbyggd kring ritualer och det går att spåra det rituella beteendet i många avseenden. Fångvaktarchefens nästan mekaniska procedur innan han tar bilen till jobbet. Fångarnas "dekorering" av sina celler med sin egen avföring där de faller in i ett slags transliktande tillstånd. Bortstädandet av ekskrement från väggar och golv. Allt följer ett visst mönster. *Hunger* handlar om vad desperation leder en människa till. När ingenting får genmäle, när ingen hör ens röst kan man bara protestera genom det mest personliga man har – sin kropp.

Bobby Sands nedbrytningsprocess är ett helvete att följa. Ett plågsamt urholkande av en värdig existens skildrat in i minsta detalj. Som en lång sorgesång, en elegi över en angelägenhet som sopats under mattan blir *Hunger* en smutsig påminnelse om vad negligering från högre instanser och en fanatisk tro på frihet kan leda till. Resultatet är en av årets absolut starkaste filmupplevelser.

Fredrik Söderlund